

بیمه‌های اشخاص

نویسنده:

سید محمد حسینی پور

پژوهش‌های بیمه
مؤسسه پژوهش‌های بیمه

سرشناسه : حسینی پور، سیدمحمد. ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور : بیمه‌های اشخاص نویسنده سیدمحمد حسینی پور.
مشخصات نشر : تهران: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری : هجده، ۳۲۵ ص: جدول.
فروست : سری کتابهای تحول در صنعت بیمه : ۴۷.
شابک : ۵۰۰۰۰ ریال ۸-۹۷-۶۵۰۶-۹۶۴-۹۷۸.
یادداشت : کتابنامه: ص. ۳۲۵.
موضوع : بیمه -- ایران
سبب افزوده : بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران. پژوهشکده بیمه
رده بنی کنگره : VHC/۸۶۹۵ ح ۵ ب ۵ ۱۳۹۱۹
رده بندی دیویی : ۳۶۸/۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۱۴۰۲۶

بیمه‌های اشخاص

نویسنده: سید محمد حسینی پور

ناظر: آیت کریمی

ویراستار: ویراستاران کلک زرین (صفورا فدایی زاده)

صفحه‌آرا: پریسا روزه‌کفال، معصومه فاطمی

طراح جلد: یوسف رجبی

ناظر فنی چاپ: علی حاتم‌آبادی

چاپ اول: ۱۳۹۱

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۵۰۶-۹۷-۸

ناشر: پژوهشکده بیمه (وابسته به بیمه مرکزی ج.ا.ا.)

تهران: سعادت آباد، میدان کاج، خیابان سرو غربی، پلاک ۴۳

تلفن: ۲۲۰۸۴۰۸۴ دورنگار: ۲۲۰۶۶۰۶۵ صندوق پستی: ۴۴۹۹ - ۱۹۳۹۵

وب سایت: <http://www.IRC.ac.ir> پست الکترونیکی: info@IRC.ac.ir

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

با نهایت احترام و آرزوی بهترین‌ها

✓ از خانواده تقدیم به پدر عزیز و بزرگوار، مادر دلسوز و فداکار و همسر همراه و مهربانم.

✓ از همکاران و اساتید تقدیم به:

❖ جناب آقای مهذب ربیعی همیشه عزیز، که بسیار بسیار از او آموخته‌ام.

❖ جناب آقای علی حبیب محمدی که فعالیتیم در صنعت بیمه را به او وام دارم.

❖ جناب آقای فریدون خلیلی مرد. پدر بیمه عمر در ایران.

❖ جناب آقای سعید نصیری، استاد بزرگ و عزیزم در بیمه‌های اشخاص.

❖ جناب آقای احسان جلالی، لایحه‌ای که اصول بیمه را از او فراگرفتم.

❖ جناب آقای دکتر سعید صحت، استاد و مشرف بسیار تأثیرگذارم.

❖ جناب آقای جواد سهامیان مقدم، استاد بزرگوارم.

❖ جناب آقای فرامرز بهروزی، دوست عزیز و استاد بزرگم.

❖ جناب آقای آیت کریمی، استاد و نویسنده بزرگ صنعت بیمه.

❖ جناب آقای احمد جوادی‌پور، استاد دانا و پرتلاشم.

پیشگفتار رئیس کل بیمه مرکزی ج.ا.ا.

رهنمود مقام معظم رهبری مدظله العالی در نام‌گذاری دهه چهارم انقلاب اسلامی با عنوان **دهه پیشرفت و عدالت**، آغاز مرحله جدیدی در پویایی ایران اسلامی به سمت الگوی مطلوب اقتصادی است؛ الگویی که ثمره آن سعادت و رفاه دنیوی و اخروی انسان در ابعاد مادی و معنوی خواهد بود.

نهاد بیمه از جهت افزایش امنیت ذهنی و اطمینان خاطر و نیز توزیع عادلانه اثرات سوء مخاطرات، نقش مهمی در بهسازی بستر اقتصادی جامعه دارد. این نهاد با کاهش زیان‌های ناشی از انواع خطرات متداول در عرصه‌های مختلف زندگی و کاهش فقر جبری ناشی از خسارت‌های غیرقابل پیش‌بینی، نقش مهمی در تحقق عدالت اقتصادی ایفا می‌کند. همچنین جایگاه این نهاد در تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری، افزایش تولید و اشتغال پایدار، موجب اهمیت آن در تحقق پیشرفت اقتصادی می‌گردد. به همین جهت نهاد بیمه از اجزای بی‌بدیل در الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت محسوب می‌شود.

بیمه مرکزی ج.ا.ا. - به عنوان مولی صنعت بیمه در کشور - مأموریت دارد زمینه مناسب توسعه و ارتقای کمی و کیفی عملکرد این صنعت را فراهم آورد. بدین لحاظ و از جهت راهبرد کلان کشور در پیشرفت دانش‌بنیان اقتصاد ملی، پژوهشکده بیمه (وابسته به بیمه مرکزی ج.ا.ا.) با هدف تأمین نیازمندی‌های علمی و توسعه زیرساخت‌های نرم‌افزاری صنعت بیمه کشور فعالیت می‌کند. انتشار کتاب‌ها و نشریات علمی - پژوهشی، تخصصی و اطلاع‌رسانی و مدیریت مطالعات و پژوهش‌های تخصصی در حوزه بیمه، از مأموریت‌های اصلی این پژوهشکده در راستای هدف مذکور است. امید است این اقدامات، عامل مؤثری در بهبود وضعیت و جایگاه این نهاد در کشور شده و انشاءالله موجبات تحقق وضعیت مطلوب آن در چهارچوب الگوی اسلامی - بومی در کشورمان فراهم شود.

سید محمد کریمی

رئیس کل بیمه مرکزی ج.ا.ا.

پیشگفتار سرپرست پژوهشکده بیمه

بیمه، صنعتی سودمند، ضروری، مؤثر در توسعه اقتصادی و تقویت‌کننده روحیه تعاون و همیاری است. این صنعت از جهت داشتن سه اثر مهم «افزایش امنیت در عرصه‌های مختلف زندگی و فعالیت‌های اقتصادی»، «افزایش سرمایه‌گذاری، اشتغال و رشد اقتصادی»، و «توزیع عادلانه ریسک‌ها و ارتقای عدالت اقتصادی و کاهش فقر ناشی از مخاطرات که دامنگیر بخشی از جامعه می‌شود»، حائز جایگاه مهمی در پیشرفت و تعالی یک کشور است.

باوجود نقش مهم بیمه در بسترسازی و تأمین شرایط مساعد اقتصادی، وضعیت کنونی این صنعت در اقتصاد ملی با وضعیت بایسته آن فاصله معناداری دارد. ناآشنایی عمومی و کم‌بودن تقاضا برای محصولات بیمه‌ای دانش فنی پایین در عرضه خدمات بیمه‌ای، وجود نارسایی‌ها در مدیریت واحدهای عرضه بیمه از دلایل عدم توسعه مناسب این صنعت در کشور است. از آنجاکه بشر همه رستگاری‌ها و توفیقات خود را در طول تاریخ به کمک علم و تجربه کسب کرده است، کلید حل این مشکل نیز نگاه علمی‌تر به مشکلات این صنعت و یافتن راه‌حل در بستر علم است. این هدف جز با حرکت در دو مسیر به صورت توأمان میسر نمی‌گردد. مسیر اول، فرهنگ‌سازی عالمانه و بسط و گسترش علوم مرتبط با بیمه با انجام پژوهش‌ها و ممارست در انتقال علوم مرتبط با بیمه و بومی کردن آن و مسیر دوم، استفاده از نتایج این علوم و تبدیل نظریات به راهکارهای اجرایی است.

پژوهشکده بیمه (وابسته به بیمه مرکزی ج. ا. ا.) به‌عنوان مهم‌ترین نهاد علمی و پژوهشی ملی در صنعت بیمه، وظیفه مدیریت و هدایت فعالیت‌های علمی و پژوهشی مختلف در این حوزه را با هدف برطرف‌کردن کاستی‌های مربوط به عرضه و تقاضا برای محصولات بیمه و نیز بهبود وضعیت این صنعت و ارتقای جایگاه آن در نظام مالی و اقتصادی کشور برعهده دارد. انتشار کتاب‌ها، نشریات و محصولات علمی مرتبط با این صنعت، به‌منظور گسترش این دانش و بهره‌گیری از آن در عمل، از جمله مأموریت‌های مهم و کلیدی این پژوهشکده است.

باتوجه به اینکه از سیاست‌های مهم برنامه تحول در صنعت بیمه کشور، توسعه توانمندی‌ها و ظرفیت‌های علمی این صنعت بوده و مهم‌ترین ابزار نیل به این هدف، انتشار کتاب‌های تخصصی در زمینه بیمه است. پژوهشکده بیمه، با انتشار کتاب‌های تخصصی بیمه به‌صورت تألیف یا ترجمه و بومی کردن آن، تلاش می‌کند تا در راه دستیابی به این هدف گام بردارد.

کتاب حاضر، یکی از این کتاب‌های تخصصی است که امید می‌رود برای کلیه خوانندگان سودمند واقع گردد. در پایان بر خود لازم می‌دانم از نویسندگان / مترجمان و تمامی همکاران پژوهشکده بیمه در بخش‌های مختلف به‌خاطر زحماتی که در امر تألیف، ترجمه و چاپ و انتشار این کتاب‌ها متحمل می‌شوند، تشکر و قدردانی کنم.

غدير مهدوی

سرپرست پژوهشکده بیمه

www.ketab.ir

پیشگفتار نویسنده

امروزه در اکثر قریب به اتفاق کشورهای پیشرو و موفق، یکی از ستون‌های اصلی نگهدارنده منابع مادی و غیرمادی دولت‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و ... صنعت بیمه است. درواقع بیمه‌گران سرمایه‌های مادی و انسانی، جوامع را چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی (بیمه‌های اتکایی) حفظ می‌کنند. ازطرفی یکی از مهم‌ترین منابع هر جامعه‌ای منابع انسانی و به عبارتی افراد آن جامعه است. به‌همین ترتیب بیمه‌گران سعی می‌کنند با ارائه پوشش‌های مورد نیاز افراد، ازطریق بیمه‌نمودن خطراتی که سلامتی و حتی عمر آنان را تهدید می‌کنند، آسودگی خیال آنان را تأمین کرده و کارایی افراد را افزایش دهند. آمار نیز مؤید این مطلب است که در کشورهای که افراد از انواع و اقسام پوشش‌های بیمه‌ای در بخش بیمه اشخاص مخصوصاً بیمه عمر برخوردارند، بهره‌وری نیروی کار به‌مراتب بالاتر از کشورهای است که این نوع بیمه‌ها در آنها توسعه نیافته است. صرف‌نظر از بهره‌وری و کارایی نیروی انسانی، عدم‌برخورداری افراد از پوشش بیمه‌های اشخاص؛ مثلاً بیمه عمر، معضلات عدیده‌ای را نیز به همراه دارد که مشکلات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و حتی اخلاقی از آن جمله‌اند. به‌عنوان نمونه، با فوت سرپرست یک خانواده (حتی از طبقه متوسط جامعه) درآمد محدودی که تا قبل از این وارد چرخه هزینه‌های زندگی می‌شد، قطع می‌شود؛ لذا همسر یا سایر بازماندگان باید راهی برای امرار معاش پیدا کنند. حل این مشکل به‌راحتی امکان‌پذیر نبود و ممکن است اعضای خانواده برای رفع نیازهای خود حتی مشکلاتی را برای جامعه ایجاد نمایند. داشتن بیمه عمر این مشکل بزرگ را حل می‌کند.

بنابراین اینکه درصد زیادی از مردم یک جامعه بیمه عمر داشته باشند، علاوه‌بر پویایی افراد آن جامعه و ضریب بالای بهره‌وری و کارایی آنان، قادر است بسیاری از مشکلات اجتماعی، اخلاقی، اقتصادی و ... را نیز به‌راحتی حل نماید، این مطلب مؤید اهمیت بالای بیمه اشخاص در جوامع بشری است.

در این کتاب سعی شده است مطالب به‌نحوی ارائه شوند که افراد مختلف بتوانند از آن استفاده نمایند. از آنجاکه مطالب این کتاب برطبق سرفصل‌های اصلی ارائه‌شده ازسوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است، کلیه دانشجویان رشته مدیریت بیمه در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد یا رشته اکچوئری یا مدیریت بازرگانی با گرایش بیمه در دوره کارشناسی ارشد

در مبحث بیمه‌های اشخاص می‌توانند از آن به‌عنوان یک منبع اطلاعاتی به‌روز، مهم و کامل استفاده نمایند. گروه دوم استفاده‌کنندگان از مطالب این کتاب نمایندگان، کارکنان یا شبکه فروش شرکت‌های بیمه هستند که با مطالعه آن می‌توانند اطلاعات جامعی راجع به فعالیت خود به‌دست‌آورند و بالاخره دسته آخر بیمه‌گذاران، مدیران منابع انسانی سازمان‌ها، مدیران امور اداری سازمان‌ها، افراد و علاقه‌مندان به مباحث بیمه‌ای و ... هستند که با داشتن این کتاب یک بانک اطلاعاتی کامل از کلیه مباحث بیمه اشخاص اعم از انواع بیمه‌نامه‌ها، شرایط قراردادهای، خطرات تبعی، استثنائات و ... را در اختیار خواهند داشت. امید است مطالب این کتاب بتواند در راستای اعتلای بیمه‌های اشخاص و توسعه فرهنگ بیمه در جامعه مؤثر واقع شود.

در خصوص نام لاتین کتاب لازم به توضیح است: با توجه به اینکه تقسیم‌بندی رشته‌های بیمه‌ای به بیمه‌های اشخاص، اموال و مسئولیت در ایران رواج داشته و در سایر کشورها این نوع تقسیم‌بندی مرسوم نیست، واژه «بیمه‌های اشخاص» معادل پذیرفته شده لاتین ندارد. لیکن عمده متخصصان صنعت بیمه واژه Personal Insurance را برای بیمه‌های اشخاص معادل قرار داده‌اند که شاید منظور بیمه‌های اشخاص را به درستی نرساند. به هر روی در این کتاب نیز به ناچار از همین واژه استفاده شده است.

در پایان از زحمات دلسوزانه، بی‌شائبه و فوق‌العاده تأثیرگذار استاد بزرگوارم جناب آقای سعید نصیری و همچنین جناب آقای فریدون خلیلی‌فرد که چه در مدت تألیف این کتاب و چه در خاتمه آن این‌جانب را یاری رسانده و موجبات دلگرمی بنده را فراهم نمودند، صمیمانه سپاسگزارم.

سید محمد حسینی‌پور

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات.....	۱
۱. تاریخچه بیمه‌های اشخاص.....	۳
۲. اهمیت بیمه اشخاص.....	۶
۳. برنامه، برزی مالی و نقش بیمه‌های اشخاص در آن.....	۹
۴. تفاوت ملغزی بیمه‌های اشخاص و سایر بیمه‌ها.....	۱۲
۱-۴. موضوع بیمه.....	۱۳
۲-۴. تعداد شخصیت‌های بیمه.....	۱۴
۱-۲-۴. شخصیت‌های بیمه‌های اشخاص.....	۱۴
۳-۴. اصل غرامت.....	۱۶
۴-۴. اصل تعدد بیمه‌ای.....	۱۹
۵-۴. اصل جانشینی.....	۲۰
۶-۴. مدت بیمه‌نامه.....	۲۲
۷-۴. ذخیره ریاضی.....	۲۳
۵. خطرات مطرح در بیمه‌های اشخاص.....	۲۵
۱-۵. بیماری.....	۲۸
۲-۵. ازکارافتادگی.....	۲۸
۳-۵. نقص عضو.....	۳۱
۴-۵. بستری در بیمارستان یا منزل.....	۳۱
۵-۵. حادثه.....	۳۲
۶-۵. فوت.....	۳۲
۷-۵. حیات.....	۳۴
۶. سرمایه بیمه‌نامه.....	۳۵
۷. تفاوت واژه‌های Insurance و Assurance.....	۳۶

۳۸	۸. انواع بیمه‌های اشخاص
۴۰	۹. بیمه در بازار کشورهای اسلامی
۴۳	۱۰. بیمه از دیدگاه برخی از مراجع بزرگ تقلید مکتب تشیع
۴۳	۱-۱۰. حضرت امام خمینی (ره)
۴۴	۲-۱۰. حضرت آیت‌الله وحید خراسانی (دام ظلّه)
۴۶	۳-۱۰. حضرت آیت‌الله سیستانی (دام ظلّه)
۴۷	۱۱. بررسی آیین‌نامه‌های مرتبط با بیمه‌های اشخاص
۴۹	۱-۱۱. بیمه‌های زندگی
۵۰	۲-۱۱. بیمه‌های حوادث
۵۰	۳-۱۱. بیمه درمان گروهی
۵۱	۱۲. سؤالات فصل اول
۵۵	فصل دوم: بیمه‌های اجتماعی
۵۷	۱. بیمه‌های اجتماعی
۵۸	۲. سازمان بیمه تأمین اجتماعی
۵۸	۳. شیوه‌های ارائه خدمات درمانی به بیمه‌شدگان
۵۹	۴. درمان مستقیم - درمان غیرمستقیم
۶۰	۵. مشمولین استفاده از حمایت‌های درمانی تأمین اجتماعی
۶۰	۶. انواع مستمری‌ها
۶۰	۱-۶. مستمری بازنشستگی
۶۲	۱-۱-۶. روش محاسبه میزان مستمری بازنشستگی
۶۲	۲-۶. مستمری از کارافتادگی
۶۴	۳-۶. مستمری بازماندگان بیمه‌شده متوفی
۶۶	۱-۳-۶. نحوه محاسبه میزان مستمری بازماندگان
۶۷	۷. غرامت دستمزد ایام بیماری
۶۸	۸. کمک‌هزینه بارداری
۶۹	۱-۸. روش محاسبه میزان کمک‌هزینه بارداری
۶۹	۹. بیمه بیکاری

۱۰. مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری ۷۰
۱۱. سؤالات فصل دوم ۷۲
- فصل سوم: بیمه‌های عمر ۷۵
۱. انواع بیمه‌های اشخاص در بیمه‌های بازرگانی ۷۷
۲. بیمه عمر ۷۷
۳. فرم پیشنهاد بیمه عمر ۷۸
۴. بیمه عمر به شرط فوت ۸۱
- ۴-۱. بیمه عمر ساده زمانی ۸۱
- ۴-۲. بیمه تمام عمر ۸۳
- ۴-۳. بیمه تمام عمر با محدودیت پرداخت حق بیمه ۸۴
- ۴-۴. بیمه عمر با سرمایه صعودی یا نزولی ۸۵
- ۴-۵. بیمه عمر مانده به کار ۸۶
۵. بیمه عمر به شرط حیات ۸۷
۶. بیمه عمر ترکیبی (مختلط فوت و حیات) ۹۰
- ۶-۱. بیمه عمر و پس انداز ۹۲
- ۶-۱-۱. پوشش‌های اضافی بیمه عمر و پس انداز ۹۴
- ۶-۱-۲. اندوخته بیمه‌نامه عمر و پس انداز ۹۸
- ۶-۱-۳. نقاط ضعف بیمه عمر و پس انداز ۱۰۱
- ۶-۱-۳-۱. تورم (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) ۱۰۱
- ۶-۱-۳-۲. عدم انعطاف‌پذیری ۱۰۲
- ۶-۱-۳-۳. محدودیت سنی ۱۰۳
- ۶-۱-۳-۴. بیماری ۱۰۴
- ۶-۲. بیمه عمر و سرمایه‌گذاری ۱۰۵
- ۶-۲-۱. مزایای بیمه عمر و سرمایه‌گذاری ۱۰۶
- ۶-۲-۲. پوشش‌های اضافی بیمه عمر و سرمایه‌گذاری ۱۱۰
- ۶-۲-۲-۱. پوشش پرداخت چهار برابر سرمایه فوت در صورت فوت به علت حادثه ۱۱۰
- ۶-۲-۲-۲. معافیت از پرداخت حق بیمه در صورت از کار افتادگی کامل و دائم ۱۱۱

۱۱۲.....	۲-۲-۲-۶. پوشش بیماری های خاص
۱۱۴.....	۳-۲-۶. نحوه پرداخت حق بیمه در بیمه عمر و سرمایه گذاری
۱۱۶.....	۴-۲-۶. پرداختی های بیمه گر در بیمه عمر و سرمایه گذاری
۱۱۹.....	۵-۲-۶. بیمه عمر و سرمایه گذاری مشترک
۱۲۱.....	۶-۲-۶. خودکشی در بیمه های عمر
۱۲۴.....	۷-۲-۶. عملیات انکابی بیمه عمر و سرمایه گذاری
۱۲۵.....	۷. معافیت مالیاتی سرمایه فوت بیمه عمر
۱۲۶.....	۸. قانون انحصار ورثه
۱۲۷.....	۹. بیمه عمر و سرمایه گذاری گروهی
۱۲۹.....	۱۰. دلایل نیاز مبرم افراد جامعه به برخورداری از پوشش بیمه عمر
۱۳۴.....	۱۱. عواملی مهم در خرید بیمه عمر
۱۳۹.....	۱۲. سیستم صدور بیمه عمر
۱۴۲.....	۱۳. فرایند پرداخت خسارت بیمه های عمر
۱۴۵.....	۱۴. سؤالات فصل سوم
۱۵۱.....	فصل چهارم: بیمه های حوادث
۱۵۳.....	۱. بیمه های حوادث
۱۵۳.....	۲. انواع خطرات در بیمه های حوادث
۱۵۳.....	۱-۲. خطرات مشمول
۱۵۴.....	۲-۲. خطرات مخصوص
۱۵۵.....	۳-۲. خطرات استثنا
۱۵۶.....	۳. انواع پوشش های بیمه حوادث
۱۵۷.....	۴. انواع بیمه های حوادث
۱۵۹.....	۱-۴. بیمه حوادث انفرادی
۱۶۴.....	۱-۱-۴. تورم و بیمه حادثه انفرادی
۱۶۶.....	۲-۲. بیمه حوادث خانواده
۱۶۷.....	۳-۴. بیمه حوادث تحصیلی
۱۶۸.....	۴-۴. بیمه حوادث ورزشی

۱۶۹.....	۴-۵. بیمه حوادث شغلی.....
۱۶۹.....	۴-۶. بیمه حوادث ایام مأموریت.....
۱۷۰.....	۴-۷. بیمه حوادث سرنشینان وسایل نقلیه موتوری.....
۱۷۰.....	۴-۸. بیمه حوادث مسافران خارج از کشور.....
۱۷۱.....	۴-۸-۱. نحوه انجام خدمات بیمه‌ای در رشته بیمه مسافرتی.....
۱۷۳.....	۴-۸-۲. مدت سفر.....
۱۷۳.....	۴-۸-۳. کشور یا کشورهای محل اقامت.....
۱۷۴.....	۴-۸-۴. معاهده شنگن.....
۱۷۶.....	۴-۸-۵. نوع سفر.....
۱۷۸.....	۴-۸-۶. مؤلفه‌های تعیین‌کننده حق بیمه در بیمه مسافرتی.....
۱۸۱.....	۵. بیمه حوادث گروهی.....
۱۸۴.....	۶. تعریف.....
۱۸۶.....	۷. سؤالات فصل چهارم.....
۱۸۹.....	فصل پنجم: بیمه‌های درمان.....
۱۹۱.....	۱. تاریخچه بیمه‌های درمان در ایران.....
۱۹۲.....	۲. انواع بیمه‌های درمانی.....
۱۹۴.....	۳. بیمه درمان خصوصی.....
۱۹۵.....	۳-۱. طبقه یک، خدمات درمان و امداد پزشکی.....
۱۹۶.....	۳-۲. طبقه دو، خدمات دندان پزشکی.....
۱۹۶.....	۳-۳. طبقه سه، خدمات پزشکی در منزل.....
۱۹۸.....	۳-۴. طبقه چهار، خدمات پزشکی ویژه پروژه‌های صنعتی.....
۲۰۰.....	۴. بیمه درمان مازاد گروهی (بیمه درمان تکمیلی).....
۲۰۳.....	۵. پوشش‌های بیمه‌ای در بیمه درمان تکمیلی.....
۲۰۷.....	۶. نحوه ارائه خدمات و پرداخت خسارت.....
۲۰۹.....	۷. بحران بیمه درمان.....
۲۱۴.....	۸. مشکلات بیمه درمان در کشور.....
۲۱۷.....	۹. سؤالات فصل پنجم.....

فصل ششم: پیوست.....	۲۱۹
۱. نمونه فرم پیشنهاد بیمه عمر و سرمایه‌گذاری.....	۲۲۱
۲. نمونه بیمه‌نامه عمر و سرمایه‌گذاری.....	۲۲۳
۳. نمونه جدول بیمه‌نامه عمر و سرمایه‌گذاری.....	۲۲۶
۴. شرایط عمومی قرارداد بیمه عمر و سرمایه‌گذاری.....	۲۲۷
۵. شرایط عمومی پوشش تکمیلی فوت بر اثر حادثه منضم به بیمه‌نامه عمر و سرمایه‌گذاری.....	۲۳۳
۶. شرایط عمومی پوشش تکمیلی بیماری‌های خاص منضم به بیمه‌نامه عمر و سرمایه‌گذاری... ..	۲۳۴
۷. شرایط عمومی پوشش تکمیلی معافیت از پرداخت حق بیمه بر اثر ازکارافتادگی کامل و دائم بیمه‌شده منضم به بیمه‌نامه عمر و سرمایه‌گذاری.....	۲۳۷
۸. آیین‌نامه شماره ۱۳ شورای عالی بیمه بیمه‌های زندگی.....	۲۳۸
۹. نمونه پیشنهاد بیمه حادثه انفرادی.....	۲۵۰
۱۰. نمونه بیمه‌نامه حادثه انفرادی.....	۲۵۲
۱۱. شرایط عمومی بیمه‌نامه حوادث انفرادی.....	۲۵۳
۱۲. شرایط عمومی پوشش هزینه پزشکی.....	۲۶۱
۱۳. شرایط عمومی پوشش غرامت روزانه بستری در بیمارستان.....	۲۶۲
۱۴. شرایط بیمه غرامت روزانه عمومی.....	۲۶۳
۱۵. شرایط عمومی بیمه مسافران خارج از کشور.....	۲۶۴
۱۶. جداول حق بیمه مربوط به بیمه مسافران خارج از کشور.....	۲۷۶
۱۷. شرایط عمومی بیمه‌های درمان (آیین‌نامه شماره ۶۴).....	۲۷۹
۱۸. اعمال غیرمجاز در مطب.....	۲۹۱
۱۹. تعرفه بیمه درمان تکمیلی.....	۲۹۲
فصل هفتم: اصطلاحات بیمه‌های اشخاص.....	۲۹۹
منابع.....	۳۲۵